

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro
2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104

PATVIRTINTA
Širvintų rajono savivaldybės tarybos
2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. 1-65

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2020 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I. ĮVADAS

1. Bendra informacija

Lietuvoje vykstant socialiniams ir ekonominiams pokyčiams, nuolat kyla socialinių problemų, kurioms spręsti reikia vis daugiau finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Didėjantis poreikis neretai viršija turimus išteklius, todėl būtina ieškoti efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo būdų. Reikia vis daugiau dėmesio skirti planuojant socialines paslaugas bei nustatant prioritetus. Labai svarbu planuoti paslaugų rūšis, nustatyti prioritetines socialinių paslaugų plėtros kryptis bendruomenėse, teikti žmonėms paslaugas, kurios jiems yra reikalingiausios, tinkamiausios ir ekonomiškiausios. Reikia nuolat stebėti, tirti ir analizuoti esamą padėtį, vykdyti apklausas ir tyrimus, bendradarbiauti su įvairių institucijų atstovais ir rajono gyventojais, kad būtų įvertintas paslaugų poreikis. Nustatant prioritetines socialinių paslaugų plėtros kryptis, būtina orientuotis į socialinių paslaugų gavėjų poreikius.

Socialinės paslaugos – tai paslaugos, kurias teikia šiuolaikinė socialinės apsaugos sistema, apimanti aštuonias socialines rizikas (liga, negalia, senatvė, našlystė, šeima / vaikai, nedarbas, būstas, socialinė atskirtis) pagal ES socialinės apsaugos statistikos klasifikaciją. Lietuvoje socialinės paslaugos – tai pagalbos asmenims teikimas įvairiomis nepiniginėmis formomis bei globos pinigais.

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas bei juo vadovaujantis priimtas Socialinių paslaugų katalogas (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymas, Nr. A1-93) socialines paslaugas apibrėžia taip: „*Socialinės paslaugos – tai pagalbos asmenims suteikimas įvairiomis nepiniginėmis formomis bei globos pinigais, siekiant grąžinti sugebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę.*“

Socialinės paslaugos traktuojamos kaip paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Norint pasiekti galutinį socialinių paslaugų tikslą – grąžinti asmenims gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, būtina sistemiškai ir kompleksiškai įvertinti savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikį, suplanuoti realias jų plėtros apimtis bei etapus, nustatyti savivaldybės socialinių paslaugų sistemos plėtros prioritetus.

Pagrindinis Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų plano tikslas – nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis pagal gyventojų poreikius, socialinių paslaugų finansavimo poreikį ir veiksmingumą.

Šio plano tikslai atitinka Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vieną iš strateginių tikslų: siekti palankios šeimai aplinkos, efektyvios socialinės apsaugos ir aktyvaus bendruomenių dalyvavimo socialinėje veikloje, užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją.

Širvintų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) 2020 metų socialinių paslaugų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 patvirtinta Socialinių paslaugų planavimo metodika ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2007 m. balandžio 12 d. ministro įsakymu Nr. A1-104 patvirtinta socialinių paslaugų plano forma ir socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais.

2020 m. socialinių paslaugų planas atitinka:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatytą socialinių paslaugų strateginį tikslą: „Kiekvienam neįgaliajam garantuoti būtinas specialiąsias pagalbos priemones ir suteikti geresnes bei įvairesnes, jo poreikius atitinkančias socialines paslaugas, geriau pritaikyti jo poreikiams gyvenamą aplinką“, „Aktyvinti ir remti socialinį darbą su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis – siekti, kad savivaldybėse būtų daugiau socialinių darbuotojų darbui su šeimomis, tobulinti šių darbuotojų kvalifikaciją, skatinti naujų darbo formų atsiradimą.“

2. Širvintų rajono strateginio plėtros plano (2014–2020 m.) uždavinius, tikslus, kryptis ir priemones. Jis apima socialinių paslaugų tinklo kūrimą, jo optimizavimą, paslaugų prieinamumo bei kokybės gerinimą, efektyvesnės socialinių paslaugų struktūros kūrimą, jos tobulinimą.

3. Širvintų rajono savivaldybės strateginio veiklos plano (2020–2022 m.) tikslus, kryptis ir priemones.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Širvintų rajono savivaldybės socialinėse įstaigose paslaugų organizavimas, jų teikimas ir plėtra orientuojami į socialines paslaugas kaip socialinės atskirties mažinimo veiksnį.

Pagrindiniai socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

1. Didinti socialinių paslaugų prieinamumą.
2. Teikti įvairias ir kokybiškas socialines paslaugas ir kitą pagalbą Širvintų savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturintiems, neįgijusiems arba praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.
3. Plėtoti socialines paslaugas vadovaujantis socialinių paslaugų planavimu, socialinių paslaugų poreikio nustatymu, socialinio darbo profesionalumu.
4. Sudaryti sąlygas savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms) ugdyti ar stiprinti gebėjimus savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene ir taip sudaryti galimybes mažinti socialinę atskirtį.
5. Skatinti ir remti nevalstybinio sektoriaus (NVO) veiklą bei rūpintis neįgaliųjų integracija į visuomenę.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Planą rengė:

1. Ieva Kananovič, Širvintų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėja.
2. Jolita Matulianecienė, Širvintų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyriausioji specialistė.

Rengiant Planą, duomenis teikė: Ekonomikos ir strateginio planavimo skyrius, Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras (toliau – Socialinių paslaugų centras), Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus apskrities vaiko teisių apsaugos skyrius Širvintų rajone.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

Įvertinus bendrąjį socialinį visuomenės padėties pjūvį ir socialinių rodiklių kaitos dinamiką, galima apžvelgti šiandienos aktualijas, kurios sudaro prielaidas vertinti ir numatyti konkrečią socialinių paslaugų teikimo veiklą. Vykstant didelei gyventojų emigracijai, yra akivaizdus visuomenės senėjimas ir daugėja su emigracija susijusių socialinių problemų. Taip pat rinkos ekonomikos sąlygos išryškino žmonių grupes, kurioms socialinės paslaugos tapo itin svarbios. Tai šeimos, patiriančios socialinę riziką, vaikai su negalia ir jų šeimos, likę be tėvų globos vaikai, suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos, suaugę asmenys, patiriantys socialinę riziką, ir jų šeimos, vaikus globojančios šeimos, kiti asmenys ir šeimos.

4.1. Teritorijos ypatumai

Širvintų rajonas priklauso Vilniaus regionui. Rajono savivaldybės plotas yra 906 kv. km, iš kurių 27,7 proc. užima miškai, 2,42 proc. – vandenys. Didžiausios upės yra Neris, Širvinta, Musė. Rajone yra 28 ežerai bei 40 ha ploto marios. Rajonas ribojasi su Vilniaus, Ukmergės, Kaišiadorių,

Jonavos, Molėtų rajonais ir Elektrėnų savivaldybe. Atstumas iki Vilniaus yra 50 km. Rajoną kerta magistralinis kelias A2, jungiantis Vilnių ir Panevėžį.

Širvintų rajonas suskirstytas į 8 seniūnijas: Alionių, Čiobiškio, Gelvonų, Jauniūnų, Kernavės, Musninkų, Širvintų, Zibalų seniūnijas.

4.2. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis (2020 metų pradžioje)

1 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius
1	2	3
1.	Gyventojų skaičius	15355
	Iš jų:	
1.1.	mieste	5583
1.2.	kaime	9772
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai	4402
2.2.	darbingo amžiaus gyventojai	8707
2.3.	darbingo amžiaus asmenys, pripažinti nedarbingais ir iš dalies darbingais.	1324
2.4.	vaikai (iki 18 metų)	2246
2.5.	vaikai iki 18 metų, kuriems nustatytas neįgalumo lygis	71
3.	Vaikų skaičius socialinę riziką patiriančiose šeimose	223
4.	Socialinę riziką patiriančios šeimos	102

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2020 m. pradžioje Širvintų rajone gyveno 15 355, o 2019 metais – 15 570 gyventojų. Gyventojų skaičius mažėja. Lyginant su praeitais metais, sumažėjo 1.38 proc. arba 215 gyventojų. Darbingo amžiaus gyventojai sudaro 56,7 proc. (šalies vidurkis – 65,1 %), pensinio amžiaus gyventojai sudaro 28,7 proc. (šalies vidurkis – 19,8 %). Iš 1 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad dauguma rodiklių (tūkst. gyventojų), nuo kurių priklauso socialinių paslaugų poreikis, nuolat blogėja (didėja pensinio amžiaus žmonių, neįgalųjų skaičius).

4.3. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemiantys veiksniai

Gyventojų socialinių paslaugų poreikius ir socialinių paslaugų tinklo kūrimąsi, plėtimą lemia išorės ir vidiniai veiksniai.

Išorės veiksniai. Socialinių paslaugų poreikiui ir tinklo plėtojimui įtakos turi politiniai veiksniai ir jų pokyčiai, lemiantys socialinės apsaugos politiką Lietuvoje: Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą.

Planuojant ir organizuojant socialinių paslaugų teikimą, orientuojamasi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendinamas užimtumo ir socialinės politikos priemones.

Ekonominiai sunkumai lemia įvairias socialines problemas: priklausomybę nuo alkoholio, narkotikų, nedarbą ir pan. Svarbiausi uždaviniai ir toliau išlieka skurdo ir socialinės atskirties mažinimas.

Vidiniai veiksniai. Širvintų rajone nemažą gyventojų dalį sudaro pagyvenę ir seni asmenys. Palyginti su bendru rajono gyventojų skaičiumi, jie sudaro 28,7 procentus. Tai žmonės, kuriems reikalingos vienokios ar kitokios socialinės paslaugos.

Didelę įtaką socialinės paramos ir socialinių paslaugų poreikio augimui turi visuomenės senėjimas, negalia bei socialinė rizika.

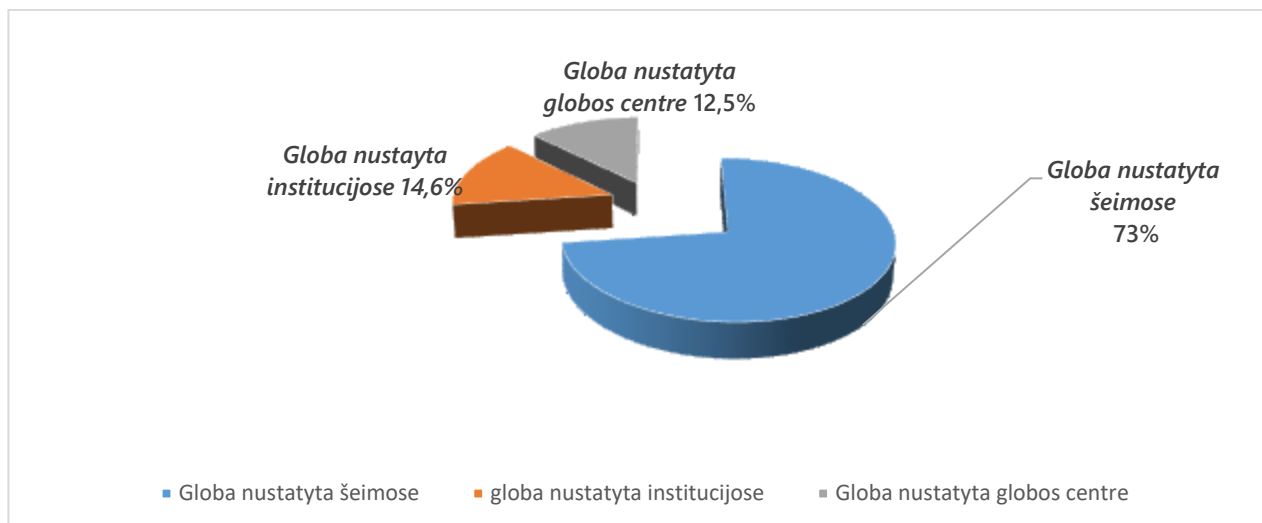
Visuomenės senėjimas. Šių žmonių socialinę grupę veikia įvairūs amžių lemiantys veiksniai: pasitraukimas iš darbinės veiklos, žemas pragyvenimo lygis, sumažėjusios galimybės savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomeniniame gyvenime, sveikatos problemos, negalia, našlystė, dezorientacija greitai besikeičiančioje aplinkoje. Spartus visuomenės senėjimo procesas, ilgėjanti vidutinė gyvenimo trukmė, dėl praėjusios ekonominės krizės pablogėjusios socialinės ekonominės sąlygos lemia augantį poreikį socialinių paslaugų (transporto organizavimui, pagalbos į namus paslaugoms, apgyvendinimo socialinės globos įstaigose). Siekiama, kad senyvo amžiaus ir neįgalūs žmonės kaip galima ilgiau oriai gyventų jiems artimoje aplinkoje – savo namuose, todėl šios paslaugos itin reikalingos vienišiams, senyvo amžiaus asmenims. Teikiant socialines paslaugas, gerinamos ne tik senyvo amžiaus asmenų, bet ir jų vaikų (t. y. suaugusių darbingo amžiaus gyventojų) gyvenimo kokybė sudarant galimybę aktyviau dalyvauti darbinėje veikloje. Didėjant vyresnio amžiaus žmonių skaičiui ir mažėjant jų fiziniam aktyvumui, būtina ieškoti būdų, kaip padėti išvengti dėl gyventojų senėjimo kylančių problemų ir sudaryti sąlygas vyresnio amžiaus asmenims gyventi pilnavertį gyvenimą. Neįgalieji ir senyvo amžiaus asmenys yra gausiausios ir labiausiai pažeidžiamos asmenų grupės, kurioms socialinių paslaugų poreikis didėja.

Negalia. Širvintose gyvena 1324 neįgalūs darbingo amžiaus asmenys, 71 neįgalus vaikas. Tai sudaro 9,08 procento visų savivaldybės gyventojų. Asmenims, turintiems vidutinę ar sunkią negalią (ypač sunkią), reikalinga globa ar priežiūra, ko šeimos nariai ne visada gali užtikrinti, nes didžioji dalis yra darbingo arba pensinio amžiaus, kurie dėl šeimos veiklos, ekonominės padėties, fizinio bei dvasinio pervargimo ir išsekimo negali rūpintis asmeniu arba gali rūpintis tik ribotą laiką. Nemaža dalis neįgaliųjų turi kompleksinę negalią, todėl likti be priežiūros ar nuolatinės globos negali. Nesuteikus nestacionarių socialinių paslaugų, šie asmenys patenka į globos namus. Todėl neįgaliems asmenims didžiausias poreikis paslaugų yra pagalba į namus, dienos socialinė globa asmens namuose (integrali pagalba), dienos socialinė globa institucijoje, trumpalaikė ir ilgalaikė socialinė globa.

Socialinė rizika. Šią sąvoką apibrėžia Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas. Tai yra veiksmas ir aplinkybės, dėl kurių asmuo patiria ar yra pavojus patirti jiems socialinę atskirtį. Socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti vaikus stoka ir nebuvimas, vaikų (įvaikių) visapusiškas fizinio, protinio, dvasinio, dorovinio vystymosi ir saugumo sąlygų neužtikrinimas, psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta, smurtas, išitraukimas ar polinkis išitraukti į nusikalstamą veiklą, piktnaudžiavimas narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis, alkoholiu, priklausomybė nuo azartinių lošimų, elgetavimas, valkatavimas, skurdas ir benamystė, motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje stoka ar nebuvimas - tai priežastys, dėl kurių jaučiamas specialiųjų psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigų, atvejo vadybos paslaugų poreikis šeimoms, turinčioms įvairių problemų. Socialinę riziką patiriančiose šeimose stokojama socialinių įgūdžių auklėjant vaikus. Vaikai, augę tokiose šeimose, dažnai mėgdžioja tėvų asocialų gyvenimo būdą neturėdami tinkamo šeimos modelio pavyzdžio, todėl socialinių įgūdžių ugdymas yra viena iš itin svarbių socialinių paslaugų. 2019 m. pabaigoje rajone buvo 102 šeimos, kurioms teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos, jose auga 223 vaikai, t. y., 9,9 procento visų Savivaldybėje augančių vaikų skaičius.

2019 m. Širvintų rajono savivaldybėje buvo 48 be tėvų globos likę vaikai, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba). 35 vaikams globa (rūpyba) nustatyta šeimoje, 7 vaikams – institucijoje, 6 – globos centre. Teisės aktų nustatyta tvarka 2 vaikai įvaikinti. 2019 m. iš nesaugios vaikams aplinkos paimti 22 vaikai. Iš jų teisės aktų nustatyta tvarka įvertinus grėsmės lygį 11 vaikų grįžo į šeimą, 2 vaikams pakeistas globėjas (rūpintojas), 9 vaikams nustatyta laikinoji globa (rūpyba), 7 vaikams laikinoji globa (rūpyba) globos centre, 2 vaikams – šeimoje. 1 vaikas, kuriam buvo nustatyta laikinoji globa globos centre, tėvams įvykdžius numatytus įsipareigojimus, grąžintas į šeimą.

1 diagrama. Be tėvų globos likusių vaikų globos struktūra 2019 m.

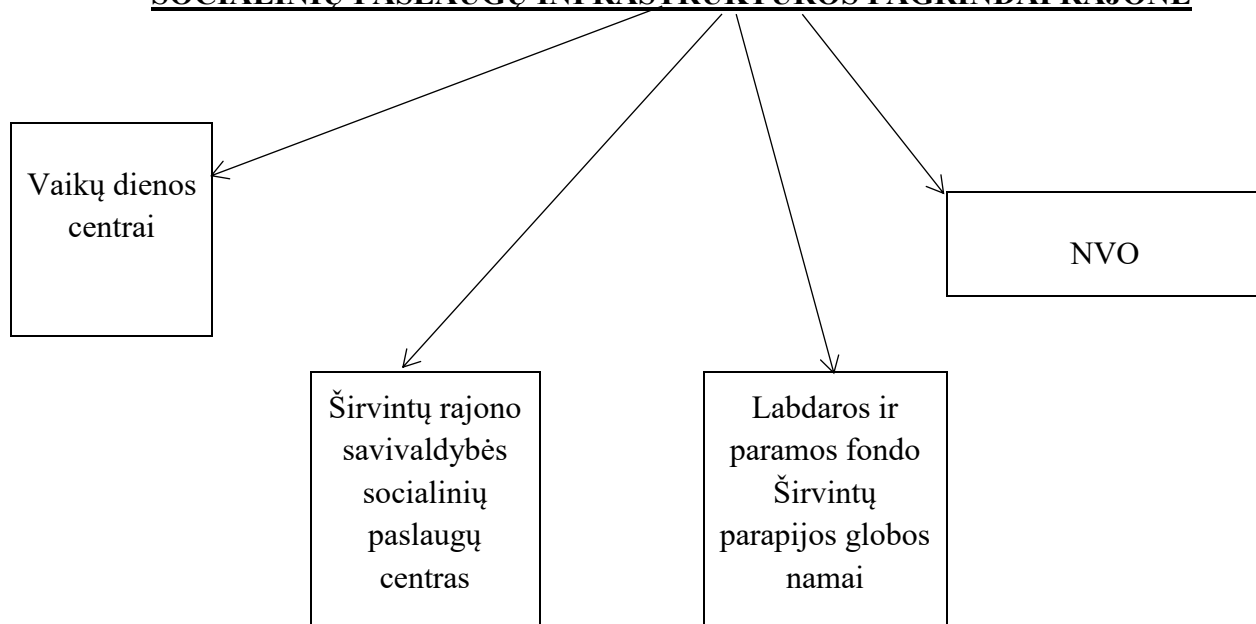
Taigi socialinės paslaugos, orientuotos į socialinių įgūdžių ugdymą ir lavinimą, socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir juose augantiems vaikams, vaikams, augantiems globos namuose, bei socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims yra labai aktualios. Taip pat rajone viena iš prioritetinių socialinių paslaugų plėtros krypčių – nestacionarių socialinių paslaugų prieinamumo didinimas kaimo vietovėse.

2019 metais Širvintų mieste gyveno 5583 (36,4 proc.) gyventojai ir 9772 (63,6 proc.) – kaimiškose vietovėse. Socialinių paslaugų įstaigų išdėstymas yra žymiai palankesnis miesto gyventojams. Socialinių paslaugų įstaigų netolygus išdėstymas lemia paslaugų neprieinamumo problemą Širvintų rajono vietovėse, kurios yra labiau nutolusios nuo Širvintų miesto. Kaime gyvenantys potencialūs socialinių paslaugų gavėjai kartais negauna paslaugų ir dėl transporto problemų. Net ir lankomosios priežiūros darbuotojai, dirbantys seniūnijose, ne visada gali pasiekti atokiose vietose gyvenančių asmenų, o pagalba namuose ne tik gerina senyvo amžiaus ir neįgaliųjų žmonių gyvenimo kokybę, bet ir yra ekonomiškiausia socialinių paslaugų rūšis.

Nepalankios demografinės tendencijos – gimstamumo mažėjimas, šeimos struktūros kitimas (daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai – motina), visuomenės senėjimas, didėjanti jaunų žmonių emigracija lemia socialinių problemų gausėjimą, didesnę formalios ir neformalios globos poreikį, dėl kurio auga socialinių paslaugų paklausa ir socialinės apsaugos išlaidos.

Pagrindinis uždavinys – skirti prioritetą nestacionarioms socialinėms paslaugoms teikti, grąžinti gebėjimą pasirūpinti savimi, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi, tai yra, ieškoti priemonių ir efektyvių paslaugų teikimo būdų, suteikti rajono gyventojams daugiau paslaugų, sudaryti galimybę jiems gyventi pilnavertį gyvenimą asmens namuose ar institucijose. Svarbu didinti pagalbą į namus prieinamumą visose vietovėse gyvenantiems asmenims, kad asmenys kuo ilgiau galėtų gyventi jiems artimoje aplinkoje.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS PAGRINDAI RAJONE

1 pav. Socialinės paramos skyriaus informacija

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė

Socialinių paslaugų poreikis Širvintų rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, vis didėja. Savivaldybėje veikiantis socialinių paslaugų įstaigų tinklas, formuojantis ir koordinuojantis socialinių paslaugų pasiūlą rajono bendruomenės nariams, išplėtotas, tačiau teikiamos socialinės paslaugos ne visiškai užtikrina pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą.

Širvintų rajono socialinių paslaugų įstaigos

2 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
				Iš viso	Iš jų, finansuojamų Savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namai	Bažnyčios tarybai	50	13
2.	Socialinės priežiūros centrai	2.1. Širvintų vaikų dienos centras	VšĮ	20	—
		2.2. Bagaslaviškio vaikų dienos centras	NVO	15	—
		2.3. Vaikų dienos centras Musninkuose „Aitvarai“	NVO	30	—

3.	Bendruomeninės įstaigos	Vileikiškių bendruomenės vaikų dienos centras „Lašelis“	NVO	26	–
4.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	4.1. Socialinių paslaugų centras:	Savivaldybės tarybai		
		4.1.1. pagalba į namus		121	121
		4.1.2. ilgalaikė ir trumpalaikė globa		53	53
		4.1.3. dienos socialinė globa institucijoje		5	5
		4.1.4. Integrali pagalba: dienos socialinė globa asmens namuose, slauga asmens namuose		19	–
		4.1.5. krizių padalinio paslaugos		10	10
		4.1.6. socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas; paslaugos socialinę riziką patiriančioms šeimoms		102	102
		4.1.7. Bendruomeniniai šeimos namai (projektas – Kompleksinių paslaugų šeimai plėtra Širvintų rajone)		250	–
		4.2. Širvintų rajono neįgaliųjų draugija		197	
		4.3. VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklių centro Širvintų rajono filialas		21	

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išdėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, vienas iš socialinių paslaugų organizavimo principų yra prieinamumas, t. y. paslaugų valdymas, skyrimas bei teikimas taip, kad būtų užtikrintas jų prieinamumas asmenims (šeimoms) kuo arčiau jų gyvenamosios vietos. Širvintų rajono socialinių paslaugų įstaigų tinklas nėra tolygiai išsidėstęs rajone, tai lemia ir socialinių paslaugų poreikio patenkinimo lygį miesto ir kaimo vietovių gyventojams. Rajono gyventojams socialinės paslaugos teikiamos ir socialinio darbo veikla vyksta 8 seniūnijose, Socialinių paslaugų centre, Socialinės paramos skyriuje, vaikų dienos centruose, globos institucijose. Visų socialinių įstaigų pagrindinis tikslas – išspręsti asmens ir jo šeimos problemas, suteikti klientui reikalingas ir kokybiškas socialines paslaugas.

Pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą mūsų rajono gyventojų. Kasdieniame darbe susiduriame su labai įvairiomis socialinėmis žmonių grupėmis ar pavieniais asmenimis, kurie gyvena žemiau skurdo ribos ar yra labai pažeidžiami. Širvintų rajone yra sukurtas socialines paslaugas teikiančių įstaigų tinklas vaikams, pensinio amžiaus žmonėms, neįgaliesiems rajono gyventojams, socialinę riziką patiriančioms šeimoms.

Socialinių paslaugų teikimas Širvintų rajono savivaldybėje nėra tolygus. Daugiau paslaugų teikiama miesto socialinės rizikos grupės asmenims, kaime paslaugų teikiama mažiau.

Širvintų rajono teritorijoje socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms teikia 8 įstaigos, iš kurių 2 teikė stacionarios globos paslaugas.

Skirstant paslaugas teikiančias organizacijas pagal pavaldumą, viena iš jų yra pavaldi Savivaldybės tarybai, viena – bažnyčios tarybai, kitos – NVO.

Siekdama gerinti socialinių paslaugų teikimą ir jų prieinamumą gyventojams, Savivaldybės taryba kasmet finansuoja daugumos organizacijų, vykdančių socialinę veiklą, programų projektus.

Pagrindinis paslaugų teikėjas rajone yra **Socialinių paslaugų centras**. Tai mišrių socialinių paslaugų biudžetinė įstaiga, teikianti skirtingų rūšių socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms vienos įstaigos bazėje. Įstaiga įsikūrusi vienoje iš pagrindinių gatvių, šalia gydymo įstaigų, patogus susisiektis. Socialinių paslaugų centre veikia 2 padaliniai: krizių ir pagalbos namuose padalinys bei socialinės globos padalinys. Socialinės paslaugos orientuotos į šias tikslines grupes: pagyvenusius asmenis ir asmenis su negalia, socialinių problemų turinčias šeimas ir jose augančius vaikus. Šios asmenų grupės susiduria su šiomis problemomis: nesavarankiškumu, nesugebėjimu tinkamai pasirūpinti savimi, socialine izoliacija, vienatve, artimųjų nedarbu. Socialinių problemų turinčios šeimos ir asmenys susiduria su smurtu šeimoje, alkoholizmu, ilgalaikiu nedarbu, skurdu. Socialinių paslaugų centre šeimoms teikiama reikalinga pagalba krizių atvejais, dienos socialinės globos, pagalbos į namus paslaugos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, transporto ir neįgaliečių aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis paslaugos. Kadangi Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro Socialinės globos padalinio infrastruktūra buvo netinkama, nepakankamai pritaikyta senyvo amžiaus asmenų poreikiams, 2018 metais pradėtas įgyvendinti projektas „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Širvintų rajone“. Projekto įgyvendinimo metu 2019 m. pagerinta socialinių paslaugų infrastruktūra senyvo amžiaus asmenims: renovuotos ir kokybiškai pritaikytos senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims globos padalinio patalpos, įrengtas neįgaliesiems pritaikytas liftas, keltuvas, nuo pirmo iki penkto aukšto pakeisti laiptų turėklai, pagal saugumo standartus įrengtos dvi poilsio zonos gyventojams, sporto salė kartu su gyventojų fiziniam aktyvumui pritaikytu sporto ir treniruočių inventoriu, atnaujinta virtuvės įranga. Renovavus ir tinkamai pritaikius socialinės globos padalinio gyvenamąsias patalpas, galimų apgyvendinti padalinyje paslaugų gavėjų skaičius padidėjo nuo 45 iki 53. 2020 metais pratęsus projekto „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Širvintų rajone“ įgyvendinimo laikotarpį, prioritetu išlieka socialinės globos padalinio infrastruktūros gerinimas: planuojama įrengti lauko pavėsinę su baldais ir apsauga nuo lietaus ir vėjo, atnaujinti slaugos įrangą, įdiegti patogesnę belaidžio ryšio iškvietimo sistemą.

2020 metais planuojamas vykdyti nuo 2017 m. liepos 1 d. Širvintų rajone pradėtą įgyvendintą projektą „Kompleksinių paslaugų šeimai plėtra Širvintų rajone“, kurį įgyvendina Širvintų

rajono savivaldybės administracija kartu su projekto partneriais: Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centru ir asociacija „Kartų namai“. Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centre įkurti **Bendruomeniniai šeimos namai**, įdarbintas koordinatorius. Bendruomeniniai šeimos namai atlieka projekto „Kompleksinių paslaugų šeimai plėtra Širvintų rajone“ koordinavimo, tarpininkavimo, organizavimo, viešinimo funkcijas, potencialios tikslinės grupės informavimą, konsultavimą apie kompleksiskai teikiamas paslaugas šeimai, tikslinių grupių informavimą apie kitas aktualias savivaldybėje teikiamas paslaugas, vykdomas programas.

Asociacija „Kartų namai“ teikia šeimoms šias nemokamas paslaugas:

1. Pozityvios tėvystės mokymai – paslauga skirta šeimoms, norinčioms tobulinti tėvų ir vaikų santykius, siekiančioms įveikti kliūtis ir trūkumus, trukdančius tėvų ir vaikų gebėjimams atsiskleisti. Tai teoriniai ir praktiniai užsiėmimai grupėse.

2. Priešišios tėvystės mokymai – seminarai skirti planuojančioms pastoti, besilaukiančioms ir mažamečius auginančioms mamoms bei tėvams. Suteikiamos žinios apie kūdikio raidą, vaiko lavinimą ankstyvame amžiuje.

3. Edukaciniai užsiėmimai, kurių metu kuriamas darnus ir prasmingas tėvų ir vaikų tarpusavio ryšys, visi kartu išgyvena įvairias emocijas.

4. Šeimos klubai. Siekiama, kad šeimos gyvenime atsirastų daugiau laiko, kad šeima praleistų laiką kartu, kad vaikai sulauktų daugiau dėmesio, o tėvai labiau suprastų vaikus – jų poreikius, norus, jausmus.

5. Individualios ir grupinės psichologo konsultacijos. Individualios – teikiamos tiems kurių problemos grįstos individualiais išgyvenimais, kurie linkę bendrauti betarpiškai, reikalingas visapusiškas dėmesys. Grupėse – dalinamasi asmenine patirtimi, kuriamas tarpusavio ryšys ir palaikymas ne tik iš specialistų, bet ir dalyvių.

6. Šokio judesio terapija – gerina fizinę ir dvasinę žmogaus būseną.

7. Mediacijos paslaugos. Konflikto sprendimas dalyvaujant trečiam asmeniui. Ginčų sprendimo būdas taikomas įvairaus tipo neteisiniams ginčams spręsti.

8. Vaikų priežiūra. Suteikiama dalyviams užsiėmimų metu (nuo 3 metų vaikams ir iki kol vaikas eis į bendrojo lavinimo mokyklą). Kol tėveliai mokosi, vaikai saugūs ir užsiėmę.

9. Pavėžėjimas (paslauga skirta tiems, kam sudėtinga atvykti į vietas, kuriose rengiami mokymai).

2019 m. projekto veiklose dalyvavo 299 asmenys.

3 lentelė

Eil Nr.	Paslauga	2019 m. dalyvių skaičius
1.	Pozityvios tėvystės mokymai	40
2.	Edukaciniai užsiėmimai	75
3.	Šeimos klubai	150
4.	Individualios psichologo konsultacijos	31
5.	Pavėžėjimas	3

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Socialinių paslaugų centras vykdo ir globos centro funkcijas (Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. sprendimas Nr. 1-272 „Dėl budinčio globotojo ir globos centro veiklos organizavimo Širvintų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“). Globos centro sąvoką apibrėžia Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas. Tai socialinių paslaugų įstaiga, kuri, įgyvendindama vaiko globėjo (rūpintojo) teises ir pareigas, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį perduoda likusį be tėvų globos vaiką, socialinę riziką patiriantį vaiką prižiūrėti budinčiam globotojui, teikia ir organizuoja socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį vaikui ir budinčiam globotojui, taip pat kitokią pagalbą vaiko tėvams siekiant

grąžinti vaiką į šeimą. Vaiko priežiūra budinčio globotojo šeimoje organizuojama siekiant užtikrinti likusio be tėvų globos vaiko teisių ir įstatymų ginamų interesų įgyvendinimą ir apsaugą, suteikiant vaikui tokias artimiausias šeimos gyvenimui sąlygas, kokių reikia jo fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai. Siekiama užtikrinti darnią aplinką ir sąlygas vaikui augti šeimoje. **Pagrindinis globos centro veiklos tikslas** – užtikrinti, kad visiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, įtėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje. 2019 m. kovo mėnesį globos centras teikia psichologo paslaugas globėjams (rūpintojams), įtėviams ir jų globojamiems vaikams. 5 konsultacijos suteiktos globėjams (rūpintojams), įtėviams, 69 konsultacijos suteiktos vaikams. Iš viso – 74 konsultacijos. 2019 metais apsilankyta 39 kartus pas globėjus (rūpintojus). 34 vaikams įvertinti poreikiai iš kurių 15 vaikų sudaryti pagalbos planai. Gavus biologinių tėvų prašymą (žodžiu ar raštu), globos centras organizuoja biologinių tėvų ir laikinai globojamų vaikų susitikimus, iš viso suorganizuota 11 susitikimų, kuriuos stebėjo globos centro darbuotojai.

Globėjų (rūpintojų) ir globojamų vaikų skaičius 2019 metais:

4 lentelė

	Globėjų (rūpintojų) skaičius	Globojamų vaikų skaičius
Globėjai giminaičiai	26	33
Globėjai, nesusiję giminystės ryšiais	8	15
Budintys globotojai	3	6
Įtėviai	1	2

Globos centras teikia paslaugas, skirtas asmenims, norintiems globoti (rūpintis) ar įvaikinti be tėvų globos likusius vaikus. Tai mokymai pagal bendrą globėjų ar įtėvių rengimo programą – GIMK, kurią teikia du atestuoti specialistai.

2019 m. GIMK specialisto teiktos paslaugos:

5 lentelė

Suteiktos paslaugos	Bendras suteiktų paslaugų skaičius	Asmenų statusas, kuriems buvo suteikta paslauga
Informavimas, konsultavimas ir kt. paslaugos	155	Artimi giminaičiai, įtėviai, globėjai (rūpintojai), susiję giminystės ryšiais, budintys globotojai, asmenys, norintys globoti. Norintys priimti vaiką laikinai svečiuotis.

Nuo 2018 liepos 1 d. Socialinių paslaugų centre vykdomos atvejo vadybos funkcijos (Širvintų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. 9-536 „Dėl socialinių paslaugų įstaigų, vykdančių atvejo vadybos funkcijas, sąrašo patvirtinimo“). Socialinės apsaugos ir darbo ministerija atvejo vadybos sąvoką apibrėžia kaip atvejo vadybininko koordinuojamos kompleksinės pagalbos vaikui ir jo atstovams pagal įstatymą organizavimą bei teikimą siekiant jiems padėti įveikti iškilusius socialinius sunkumus, kurių sėkmingas sprendimas sudarytų prielaidas išvengti galimų vaiko teisių pažeidimų ir sudarytų sąlygas savarankiškai užtikrinti vaiko teises bei teisėtus interesus. Atvejo vadybos paslaugų teikimą 2020 metais užtikrins 3 atvejo vadybininkai.

Pagrindinės atvejo vadybininko funkcijos:

1. Formuoti ir stiprinti šeimos gebėjimus naudotis egzistuojančia pagalbos sistema, savarankiškai spręsti kylančias problemas.
2. Kartu su šeima vertinti šeimos ir kiekvieno šeimos nario situaciją, individualios pagalbos poreikius, socialinės rizikos lygį šeimoje bei numatyti galimus pagalbos būdus.
3. Telkti pagalbos teikėjus planuojant ir teikiant šeimai pagalbą ir inicijuoti bendrus atvejo aptarimus su vaiko teisių apsaugos specialistais, kitų institucijų ar organizacijų atstovais.
4. Tarpininkauti tarp šeimos ir kitų specialistų ar organizacijų padedant šeimai gauti pagalbą.
5. Organizuoti ir koordinuoti pagalbos šeimai plano įgyvendinimą.
6. Kartu su kitų institucijų ar organizacijų atstovais atlikti pagalbos plano šeimai peržiūrą, pagalbos šeimai plano įgyvendinimo stebėseną ir pagalbos šeimai efektyvumo įvertinimą.
7. Koordinuoti socialinę pagalbą šeimai teikiančių socialinių darbuotojų veiklą (reguliariai organizuoti bendrus pasitarimus, telkti bendrą komandą).

2019 metais atvejo vadybos suteiktos paslaugos:

6 lentelė

Eil. Nr.	Veiklos pavadinimas	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius
1.	Atvejo vadybininkams tenkančių šeimų skaičius	71	146
2.	Pradėtas atvejo vadybos procesas	34	63
3.	Nustatytas pirmas vaikui grėsmės lygis	32	59
4.	Nustatytas antras vaikui grėsmės lygis	6	10
5.	Nenustatytas vaikui grėsmės lygis, bet taikoma atvejo vadyba	1	2
6.	Laikinosios globos (rūpybos) peržiūros	9	12
7.	Šeimoms parengtų pagalbos planų peržiūros	53	69
8.	Užbaigta atvejo vadyba, kai:	24	56
8.1.	šeima pajėgi savarankiškai užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus	15	38
8.2.	pagalbos plane numatyta ir teikta pagalba nepadėjo tėvams pakeisti elgesio su vaiku, jie neužtikrina vaiko teisių ar jas pažeidžia	3	6
8.3.	šeima išsikėlė (nebegyvena) iš savivaldybės, kurioje pradėtas šeimos atvejo vadybos procesas	6	11

Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namai teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas pagyvenusiems ir negalią turintiems asmenims (Savivaldybė šias paslaugas perka). Globos namuose gali gyventi 50 asmenų.

Savivaldybės administracijos **Socialinės paramos skyrius** atlieka socialinių paslaugų administravimo funkcijas ir teikia bendrąsias socialines paslaugas (bendravimo, informavimo, konsultavimo, atstovavimo, maitinimo organizavimo, specialiųjų poreikių lygio nustatymo, būsto ir aplinkos pritaikymo paslaugas). Vykdomos ir kitos priemonės, padedančios asmenims (šeimoms) gauti pagalbą, pvz., teikiama Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo parama Širvintų rajono savivaldybėje. Šeimos (asmenys) 6 kartus per metus gauna būtiniausių maisto produktų davinius. Nuo 2018 m. 2 kartus per metus parama papildyta higienos priemonių rinkiniais. Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo paramos gavėjų skaičius 2019 metais – 1369 asmenys. 2020 m. planuojamas paramos gavėjų skaičius – 1400 asmenų.

Socialines paslaugas teikia ir neįgaliosios jungiančios nevyriausybinių organizacijų. Siekdama pasirūpinti neįgaliais gyventojais ne tik didžiuosiuose miestuose, bet ir tolimiausiuose šalies kampeliuose, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nuo 2012 metų Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų finansavimo tvarką ir projektų įgyvendinimo organizavimą perdavė savivaldybėms, kurios organizuoja projektų atranką, finansuoja projektus, koordinuoja projektų įgyvendinimą. Valstybės biudžeto lėšos tolygiai paskirstomos savivaldybėms atsižvelgiant į konkrečioje savivaldybėje gyvenančių neįgaliųjų skaičių. Taip siekiama sudaryti

neįgaliesiems sąlygas gauti paslaugas kuo arčiau gyvenamosios vietos, skatinami paslaugų teikėjai būti aktyviais ir bendrauti su savivaldybėmis.

Projektine veikla užsiima dvi neįgaliųjų organizacijos – Širvintų rajono neįgaliųjų draugija, VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklujų centro Širvintų rajono filialas.

**Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams
finansuoti skirtos lėšos**

7 lentelė

	2019 m.			2020 m.		
	Skirta iš viso (Eur)	Iš jų:		Skirta iš viso (Eur)	Iš jų	
		Valstyb. biudž. (Eur)	Saviv. biudž. (Eur)		Valstyb. biudž. (Eur)	Saviv. biudž. (Eur)
VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklujų centras Širvintų rajono filialas	2 500	2 083	417	2 456	2 046	410
Širvintų rajono neįgaliųjų draugija	28 778	23 982	4 796	28 232	23 526	4 706
Iš viso	31 278	26 065	5 213	30 688	25 572	5 116

Širvintų rajono neįgaliųjų draugija, įkurta 1998 metais, šiuo metu vienija apie 511 narių, turinčių įvairią negalią. Širvintų rajono neįgaliųjų draugija teikia informavimo, konsultavimo, atstovavimo, dienos užimtumo, sociokultūrinės, asmens higienos, skalbimo, fizioterapijos, transporto, asmeninio asistento paslaugas ir pagalbą neįgaliųjų šeimos nariams.

VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklujų centro Širvintų rajono filialas, vienijantis 35 narius, teikia informavimo, konsultavimo, atstovavimo, asmeninio asistento ir pagalbą neįgaliųjų šeimos nariams.

Savivaldybės seniūnijose ir mieste aktyviai veikia **vaikų dienos centrai, teikiantys paslaugas socialinę riziką patiriantiems vaikams**.

Vaikų dienos centrų finansavimas pagrįstas projektine veikla, kurios rėmėjai yra Širvintų rajono savivaldybė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, privatūs asmenys ir kt. Šiose įstaigose teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, sociokultūrinės paslaugos, asmens higienos ugdymas ir palaikymas, maitinimo organizavimo paslaugos, vyksta individualus darbas su vaikais, tėvais ir kitais šeimos nariais.

Pažymėtina, kad minimos paslaugas teikiančios įstaigos yra įsikūrusios rajono centre, išskyrus vaikų dienos centrus. 2020 m. vaikų dienos centrų veiklą vykdys 4 centrai, kurių 3 veiks seniūnijose.

Plėtojant socialinių paslaugų infrastruktūrą, naudinga būtų steigti vaikų dienos centrus kiekvienoje seniūnijoje. Tai padėtų aktyvinti prevencinį darbą su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis vietose neatskiriant vaikų nuo tėvų. 2020 m. numatytas finansavimas vaikų dienos centrų tinklo plėtrai.

Be aukščiau išvardintų socialinių paslaugų įstaigų, socialinės paslaugos teikiamos ir kitose savivaldybės švietimo, sveikatos, NVO įstaigose, kurių pagrindinė veikla nėra socialinių paslaugų teikimas.

Švietimo įstaigose dirbantys socialiniai pedagogai rūpinasi vaikais, nelankančiais mokyklos, kurie dažniausiai yra iš šeimų patiriančių socialinę riziką.

Daugumos Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūra yra gera, pastatai atitinka higienos normas, saugumo ir technikos reikalavimus. Įstaigų patalpos pritaikytos neįgalių žmonių poreikiams, dėl to neįgalieji gali aktyviau dalyvauti bendruomenės gyvenime. Šios įstaigos nuolat dalyvauja projektinėje veikloje ir ieško finansavimo galimybių gerinti įstaigų materialinę bazę.

Širvintų rajono savivaldybė perka senelių ir neįgaliųjų globos paslaugas, psichoneurologinio pobūdžio globos namų paslaugas, vaikų stacionarios globos paslaugas, nes rajone nėra infrastruktūros, teikiančios šias paslaugas.

Dideli atstumai tarp Širvintų miesto bei savivaldybės seniūnijų gyvenviečių ir kaimų lemia, kad socialinės paslaugos ir informacija apie jas vis dar nepakankamai pasiekiami atokiau gyvenantiems savivaldybės gyventojams

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

8 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenų (šeimų) skaičius pagal socialinių paslaugų poreikį		1000 gyventojų tenka vietų	Iš jų finansuoja Savivaldybė
		įvertintas	nepatenkintas		
1	2	3	4	5	6
1.	Ilgalaikė socialinė globa	92	-	5,99	72
2.	Trumpalaikė socialinė globa	6	-	0,4	6
3.	Dienos socialinė globa	5	-	0,3	5
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	19	-	1,2	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-	-
6.	Pagalba į namus	121	-	7,9	121
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	2	-	0,1	2
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	102	-	6,6	-
9.	Laikinas apnakvindinimas	9	-	0,6	9
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	-	-	-	-
11.	Bendrosios socialinės paslaugos	Socialinių paslaugų poreikis nevertinamas	Visiškai patenkinamas		

*Lentelė užpildyta pagal Socialinių paslaugų kataloge žmonių socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Socialinių paslaugų poreikis Savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, vis didėja. Veikiantis socialinių paslaugų įstaigų tinklas, formuojantis ir koordinuojantis socialinių paslaugų pasiūlą rajono bendruomenės nariams, geras, tačiau dar nėra pakankamai išplėtotas, kad užtikrintų pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą. Vienos socialinės visuomenės grupės (pvz., stacionarios ilgalaikės ar trumpalaikės socialinės globos gavėjai) turi galimybę gauti jiems būtinas socialines paslaugas, tuo tarpu kitoms pažeidžiamoms visuomenės grupėms (suaugę socialinės rizikos asmenys) socialinių paslaugų nepakanka.

Savivaldybėje pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai yra: senyvo amžiaus asmenys, asmenys, turintys negalią, socialinę riziką patiriančios šeimos ir jose augantys vaikai, likę be tėvų globos vaikai, kiti asmenys, turintys socialinių problemų.

Pagyvenusiems ir neįgaliems žmonėms dažniausia paslauga yra pagalba į namus. Širvintų rajone šią paslaugą gauna 121 rajono gyventojas.

Širvintų rajone yra 103 vietos stacionarioms socialinės globos paslaugoms teikti, iš kurių 50 galima pirkti iš Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namų, kitos 53 vietos yra Socialinių paslaugų centre, kur teikiamos ilgalaikės ir trumpalaikės globos paslaugos. 2019 m. renovavus ir tinkamai pritaikius higienos normas atitinkančias gyvenamąsias patalpas, galimų apgyvendinti padalinyje paslaugų gavėjų skaičius padidėjo nuo 45 iki 53. Dėl to žymiai sumažėjo socialinės globos paslaugų laukiančiųjų asmenų eilė. 2019 metų pabaigoje socialinės globos paslaugoms institucijoje eilėje laukė vienas asmuo.

Atskiroms tikslinėms žmonių grupėms, vadovaujantis Širvintų rajono tarybos 2010 m. rugsėjo 15 d. sprendimu Nr. 1-49 patvirtintu Transporto paslaugų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašu, Socialinių paslaugų centre yra teikiama transporto paslauga. Šia paslauga naudojasi visi norintys ją gauti. 2019 metais transporto paslaugomis pasinaudojo 206 asmenys 813 kartų. 2020 metais planuojama suteikti 250 asmenų.

Per 2019 m. 136 neįgalūs asmenys aprūpinami techninės pagalbos priemonėmis. Per metus eigoje didžiausias neįgalių asmenų poreikis – čiužinių praguloms išvengti. Eilėje laukiantiems asmenims teisės aktais reglamentuota tvarka, kaip alternatyva, buvo siūloma įsigyti čiužinių savo lėšomis ir po to kreiptis dėl jų įsigijimo išlaidų kompensacijos. Gavus minėtas priemones iš Techninės pagalbos neįgaliesiems centro prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, gyventojai informuoti ir aprūpinti nustatyta tvarka. 2020 metais planuojama aprūpinti techninės pagalbos priemonėmis 140 asmenų.

Socialinės priežiūros paslaugomis 2019 metais buvo teikiamos 102 socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir 223 jose augantiems vaikams. Socialines paslaugas šioms šeimoms teikia Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai, darbui su šeimomis. Širvintų rajono socialinių paslaugų centre 2019 metais dirbo 10 socialinių darbuotojų. Vienam darbuotojui 2019 metais teko vidutiniškai 10,2 šeimos. Socialiniai darbuotojai šeimoms teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas, siekiama skatinti ir prireikus atkurti šeimų savarankiškumą atliekant įvairias asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime reikalingas funkcijas (pagalba tvarkant pinigų apskaitą, mokant mokesčius, prižiūrint ir auklėjant vaikus). Šeimos yra informuojamos socialinės paramos, gydymo nuo priklausomybės ligų klausimais. Šeimose, turinčiose socialinių problemų, augantys vaikai dažnai patiria skurdą, tėvų nepriežiūrą, todėl šioms šeimoms socialinės išmokos ar dalis jų mokamos alternatyvia forma, pvz. pervedant pinigus į socialinę kortelę. Tokiu būdu siekiama užtikrinti vaiko poreikių tenkinimą šeimoje.

Kol kas išlieka didelis nestacionarių socialinių paslaugų poreikis socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams. Tokio pobūdžio įstaigų paslaugos yra prevencinė priemonė įvairioms šeimos socialinėms problemoms kilti, todėl vaikų dienos centrų paslaugos turėtų būti prieinamos ne tik socialinę riziką patiriančių šeimų vaikams.

Savivaldybės institucijų (Socialinės paramos skyriaus, seniūnijų, Socialinių paslaugų centro), nevyriausybinių organizacijų, teikiančių rajono gyventojams socialines paslaugas, pastangomis tenkinami rajono gyventojų poreikiai bendrosioms socialinėms paslaugoms: jie gauna reikiamą informaciją, teikiamos tarpininkavimo, atstovavimo, konsultavimo paslaugos. Įstaigose teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo, pagalbos namuose, transporto, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis ir kitos socialinės paslaugos.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje

Socialines paslaugas teikia socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, kiti specialistai. Širvintų rajone socialiniai darbuotojai, jų padėjėjai dirba ne tik socialinių paslaugų įstaigose, bet ir Savivaldybės administracijos struktūriniuose padaliniuose, sveikatos įstaigose.

Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius

9 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		Iš viso	Iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigose:	15	11	25
1.1.	Socialinių paslaugų centre	15	11	25
2.	Savivaldybės administracijoje	6	–	-
3.	Sveikatos priežiūros įstaigose	2	–	–
	Iš viso	23	11	25

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Įgyvendinant ankstesnių metų rajono socialinių paslaugų planą, dauguma priemonių, užtikrinančių kokybiškų socialinių ir kitų paslaugų teikimą įvairioms Savivaldybės gyventojų grupėms, buvo vykdomos.

Skatinant nevyriausybinių (nevalstybinių) organizacijų, teikiančių socialines paslaugas savivaldybės gyventojams, veiklą, iniciatyvą, atsakomybę ir partnerystę, buvo finansuoti NVO socialiniai projektai, bendradarbiauta su NVO teikiant paslaugas.

Plėtos profesinės kompetencijos, kelta darbuotojų motyvacija. Rajono socialiniai darbuotojai pagal finansines galimybes dalyvavo respublikiniuose mokymuose, konferencijose, kituose mokymuose, tobulino savo žinias. Informacija apie rajone atliekamą socialinį darbą buvo skelbta Savivaldybės interneto puslapyje, vietinėje spaudoje.

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

2020 metų prioritetai:

1. Teikti socialiai teisingas, ekonomiškai efektyvias bei subalansuotas socialines paslaugas įvairioms socialinėms grupėms ir užtikrinti, kad teikiamos paslaugos būtų kokybiškos ir efektyvios.

2. Socialinės priežiūros paslaugų teikimas bei teikiamų paslaugų kokybės gerinimas socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams.

2. Pagalbos į namus paslaugų teikimas pagyvenusiems bei neįgaliems asmenims.

3. Ilgalaiškės ir trumpalaikės socialinės globos užtikrinimas. 2020 m. pratęsus projekto „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Širvintų rajone“ įgyvendinimo laikotarpį, prioritetu išlieka socialinės globos padalinio infrastruktūros gerinimas: planuojama įrengti lauko pavėsinę su baldais ir apsauga nuo lietaus ir vėjo, atnaujinti slaugos įrangą, įdiegti patogesnę belaidžio ryšio išskvietimo sistemą.

4. Dienos socialinės globos paslaugų asmens namuose ir institucijoje teikimas.

5. Bendruomeninių šeimos namų funkcijų atlikimas.

6. Globos centro funkcijų atlikimas.

Prioritetinės socialinės grupės:

1. Socialinę riziką patiriančioms šeimos ir vaikai.

2. Asmenys su proto negalia, senyvo amžiaus asmenys bei neįgalieji.

3. Socialinę riziką patiriantys suaugę asmenys.

4. Tėvų globos netekę vaikai.

Šios socialinės grupės yra menkiau integruotos į visuomenę, turi mažiau arba visai neturi galimybių dalyvauti visuomenės gyvenime.

10. Priemonių planas

10 lentelė

1 tikslas: Suteikti pagalbą Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms) dėl amžiaus, negalios, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturintiems, neįgijusiems arba praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu, sudaryti jiems sąlygas ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį, pagal poreikį plėsti socialinių paslaugų tinklą Širvintų rajono savivaldybėje.				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos tūkst. eurai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
Užtikrinti socialiai pažeistų asmenų galimybes ir gebėjimus	Teikti pagalbą namų paslaugas	228,4 (SB)	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras	Pagalbos namų paslaugas gaus apie 110 rajono gyventojų
	Teikti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinę riziką patiriančioms šeimoms	207,6 (VB)	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras	Paslaugas gaus 102 Socialinę riziką patiriančių šeimų ir 220 jose augančių vaikų
	Teikti specialaus transporto paslaugą neįgaliesiems, pagyvenusiems ir kt. asmenims	2,9 (SB)	Socialinių paslaugų centras	Specialaus transporto paslauga pasinaudos apie 250 asmenų
	Laikino apnakvindinimo, krizių įveikimo bei socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos krizių ištiktoms šeimoms	–	Socialinių paslaugų centras	Laikinojo apnakvindinimo paslaugos bus teikiamos 4 socialinę riziką patiriantiems asmenims (šeimoms), krizių įveikimo – 5 krizių ištiktiems asmenims (šeimoms)

Teikti dienos socialinę globą institucijoje suaugusiems asmenims su negalia	-	Socialinių paslaugų centras	Dienos socialinę globą institucijoje gaus 5 asmenys
Teikti integralios socialinės globos ir slaugos paslaugas asmens namuose	10,1 (ES) 82,3 (SB)	Socialinių paslaugų centras	Integralios socialinės globos ir slaugos paslaugas asmens namuose gaus 19 asmenų
Teikti trumpalaikės ir ilgalaikės stacionarios socialinės globos paslaugas	189,0 (SB) 60,9 (VB)	Socialinių paslaugų centras	Ilgalaikės ir trumpalaikės globos paslaugas gaus 53 asmenys
Organizuoti asmenims, negaunantiems pajamų, nemokamą maitinimą	1,0 (SB)	Savivaldybės administracija	Nemokamą maitinimą gaus 5 asmenys
Organizuoti socialinių išmokų mokėjimą alternatyvia forma	–	Savivaldybės administracija	Išmokas alternatyvia forma gaus 80 šeimų ir 20 vienu gyvenančių asmenų
Pirkti stacionarios ilgalaikės socialinės globos paslaugas iš Širvintų parapijos globos namų	40,0 (SB)	Savivaldybės administracija	Bus perkamos stacionarios ilgalaikės socialinės globos paslaugos 13
Pirkti vaikų stacionarios socialinės globos paslaugas ir stacionarios socialinės globos paslaugas psichoneurologinio pobūdžio socialinės globos namuose	100,2 (SB)	Savivaldybės administracija	Bus perkamos vaikų stacionarios globos paslaugos 10 vaikų Bus perkamos stacionarios socialinės globos paslaugos 17 asmenų
Pirkti lavonų pervežimo paslaugas	3 (SB)	Savivaldybės administracija	Pagal poreikį

	Remti vaikų dienos centrų ir nevyriausybinių organizacijų veiklą	25,0 (SB)	Nevyriausybės organizacijos	Paslaugas planuojama teikti vaikams bei neįgaliesiems
	Vaikų dienos centrų plėtra	15 (SB)	Nevyriausybės organizacijos	Planuojamas steigimas dienos centrų
	Teikti pagalbą nustatant globą	–	Savivaldybės administracija	Pagal poreikį
Skatinti nevyriausybinių (nevalstybinių) organizacijų veiklą, iniciatyvą, atsakomybę ir partnerystę teikiant socialines paslaugas savivaldybės gyventojams	Bendradarbiauti su nevyriausybėmis organizacijomis teikiant socialines paslaugas	–	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras	1. Pagerės socialinių paslaugų kokybė 2. Pagerės informacijos apie socialines paslaugas perdavimas
Mažinti socialinę atskirtį, rūpintis neįgaliųjų socialine integracija į visuomenę	Finansuoti socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus	25,6 (VB) 5,1 (SB)	Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Savivaldybės administracija	Paslaugas gaus 202 neįgalieji ir jų 70 jų šeimos narių
	Aprūpinti neįgaliuosius techninės pagalbos priemonėmis	–	Socialinių paslaugų centras	Apie 140 asmenų aprūpinti techninės pagalbos priemonėmis
	Pritaikyti būstą ir aplinką neįgaliųjų poreikiams	11,4 (SB) 11,4 (VB)	Savivaldybės administracija	Bus atlikti būsto ir aplinkos pritaikymo darbai 2 neįgaliesiems asmenims

2 tikslas: Užkirsti kelią asmenų (šeimų), bendruomenės socialinėms problemoms kilti ir užtikrinti visuomenės socialinį saugumą				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos	Atsakingi vykdytojai	Atsakingi vykdytojai
Vykdyti socialinių problemų prevenciją	Teikti informaciją gyventojams apie socialines paslaugas įvairiose sklaidos priemonėse	–	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras, nevyriausybinės organizacijos	Gyventojai nuolat gaus reikiamą informaciją apie socialines paslaugas
	Plėsti ir stiprinti socialinę priežiūrą ir kitas socialines paslaugas socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams bei socialinės rizikos asmenims	–	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras, nevyriausybinės organizacijos	Sumažės socialinę riziką patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų bei socialinę riziką patiriančių suaugusių asmenų skaičius, socialinę riziką patiriantys asmenys gaus reikiamą pagalbą
3 tikslas: Siekti teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimo ir paslaugų prieinamumo didinimo				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos	Atsakingi vykdytojai	Atsakingi vykdytojai
Užtikrinti socialines paslaugas teikiančių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą	Dalyvavimas mokymuose, seminaruose socialinių paslaugų teikimo klausimais	–	Įstaigų vadovai	Darbuotojai kels kvalifikaciją (rodiklis – kvalifikaciją kėlusią darbuotojų skaičius).
	Galimybių kelti kvalifikaciją užtikrinimas	–	Įstaigų vadovai	Įstaigų vadovai, organizuodami darbus ir siekdami paslaugų kokybės, sudarys sąlygas darbuotojams dalyvauti mokymuose.
Tęsti bendros piniginės socialinės paramos ir socialinių paslaugų gavėjų duomenų bazės pildymą	Nuolatinis duomenų atnaujinimas bei tikslinimas bendroje socialinės paramos informacinėje sistemoje	–	Socialinės paramos skyrius, Socialinių paslaugų centras	Bus nuolat papildomi ir atnaujinami SPIS duomenys.

11. 2020 m. regioninių socialinių paslaugų poreikis

11 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaigos	Mastas (asmenų sk.)
1	2	3	4
1.	Ilgalaikė socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams	NVNG „Vilniaus SOS vaikų kaimas“ Vilniaus Antakalnio vaikų globos namai BĮ Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas Ukmergės globos centras Pabradės socialinės globos namai „Atsigręžk į vaikus“	3 - 1 1 1 2
2.	Trumpalaikė socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams	VŠĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“	2
3.	Ilgalaikė socialinė globa suaugusiems	Psichoneurologinio pobūdžio socialiniai globos namai	17

Socialinę riziką patiriantys suaugę asmenys – tai darbingo amžiaus asmenys, esantys socialiai atskirti dėl to, kad elgetauja, valkatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomi nuo azartinių lošimų, yra įsitraukę ar linkę įsitraukti į nusikalstamą veiklą, yra patyrę ar kuriems kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje ir yra iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimomis) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Nepalankios demografinės tendencijos – gimstamumo mažėjimas, šeimos struktūros kitimas (daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai – motina), visuomenės senėjimas, aukštas nedarbo lygis, didėjanti jaunų žmonių emigracija dažniausiai lemia socialinių problemų gausėjimą, todėl auga socialinės apsaugos išlaidos ir socialinių paslaugų poreikis. Socialinių paslaugų tinklo aprėptis ir paslaugų įvairovė nėra pakankama.

IV. FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

12 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas		Pagal planines išlaidas
		2018	2019	2020
1	2	3	4	5
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, tūkst. Eur	576,9	633,6	862,7
1.1.	Palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu, proc.	2,8	3,1	4,9
2.	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, tūkst. Eur	483,4	483,3	596,7
	Iš jų:			
2.1.	Socialinę riziką patiriančių šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	132,3	171,9	207,6
2.2.	Asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	168,3	165,1	140,0
2.3.	Vaikų globos (rūpybos) išmokoms	88,4	70,8	67,4
2.4.	Globos (rūpybos) tikslinis priedas	94,4	75,5	81,7
3.	ES struktūrinių fondų lėšos, tūkst. Eur	78,5	91,5	85,7
4.	Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas, tūkst. Eur	179,6	181,4	221,3
5.	Kitos lėšos, tūkst. Eur	—	-	-
	Iš viso, tūkst. Eur	1318,4	1389,8	1766,4

12.1 Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo Širvintų rajono savivaldybėje finansavimo šaltinis – Savivaldybės biudžeto lėšos. Nuo 2007 m. skiriama valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija Savivaldybės biudžetui asmenims su sunkia negalia paslaugoms teikti ir socialinę riziką patiriančių šeimų priežiūrai organizuoti. Socialinės globos įstaigose dalis paslaugų finansavimo kaštų dengiama paslaugų gavėjų mokesčiu už paslaugas.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai

13 lentelė

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos, tūkst. Eur	
		praėję metai	planiniai metai
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	134,3	140,2
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	405,0	540,5
	Iš jų:		
2.1.	Savivaldybės pavaldumo įstaigoms	405,0	540,5

2.2.	Ištaigoms, sudariusioms lėšų kompensavimo sutartis su regioninių socialinių paslaugų įstaigomis	–	-
3.	Nevyriausybinių organizacijų rėmimas	30,2	30,1
4.	Finansavimas vykdant socialinių paslaugų programas	181,4	221,3
5.	Iš viso	750,9	932,1

14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai 2020 m.

Augant socialinių paslaugų gavėjų, ypač senyvo amžiaus asmenų ir asmenų su negalia, skaičiui, siekiant efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo, būtina investuoti į specialistų kvalifikacijos kėlimą. 2020 m. specialistų kvalifikacijai kelti numatyta 5 000 Eur.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytų priemonių finansavimu

Per ateinančius trejus metus Širvintų rajono savivaldybėje sėkmingai plėtojant socialinių paslaugų sistemą, tikimasi, jog prioritetinės socialinių paslaugų gavėjų grupės gaus jų poreikius visiškai tenkinančias bei geros kokybės socialines paslaugas.

15.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Šiuo metu Širvintų rajono savivaldybėje teikiamos šios socialinės paslaugos:

1. Bendrosios socialinės paslaugos:

- informavimo;
- konsultavimo;
- tarpininkavimo ir atstovavimo;
- maitinimo organizavimo;
- aprūpinimo kompensacine technika;
- transporto organizavimo;
- 5· asmens higienos ir priežiūros organizavimo.

2. Specialiosios socialinės paslaugos:

- pagalba į namus;
- socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas;
- trumpalaikė socialinė globa;
- ilgalaikė socialinė globa;
- dienos socialinė globa institucijoje;
- dienos socialinė globa asmens namuose;
- laikinas apnakvindinimas;
- intensyvi krizių įveikimo pagalba.

Socialinės paslaugos visoms žmonių socialinėms grupės organizuojamos atliekant poreikių įvertinimą pagal nustatytą tvarką.

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Širvintų rajono savivaldybės ateinančių trejų metų socialinių paslaugų plėtros vizija – didinti socialinių paslaugų prieinamumą ir užtikrinti kokybiškas socialines paslaugas visiems savivaldybės gyventojams pagal jiems nustatytą poreikį. Išplėtotas socialinių paslaugų tinklas tenkins visų bendruomenės narių socialinių paslaugų poreikį, sumažės savirealizacijos, savipagalbos,

socialinės atskirties ir užimtumo problemos. Didėjanti socialinių darbuotojų darbo patirtis ir kompetencija pagerins teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

Siekiant gerinti socialinių paslaugų kokybę ir efektyvumą, būtina nuolat plėtoti tarpžinybinį bendradarbiavimą tarp socialines paslaugas teikiančių įstaigų socialinių darbuotojų, seniūnijų socialinių darbuotojų, bendruomenių narių, švietimo, gydymo įstaigų.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Širvintų rajono savivaldybėje per ateinančius trejus metus prognozuojama teikti nestacionarias socialines paslaugas, integralios pagalbos teikimą, užtikrinti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimą, gerinti jau teikiamų socialinių paslaugų kokybę. 2020 metais bus orientuojamasi į prioritetines socialinių paslaugų gavėjų grupes: socialinę riziką patiriančias šeimas ir vaikus, asmenis su negalia, senyvo amžiaus asmenis, vaikus, netekusius tėvų globos, socialinę riziką patiriančius suaugusius asmenis.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Numatyti trejų metų biudžetą yra sudėtinga, todėl pateikiamos siektinos lėšos, kurias kasmet privalu tikslinti. Atsižvelgiant į Savivaldybės biudžeto galimybes, per ateinančius trejus metus numatoma išlaikyti tolygią Savivaldybės biudžeto dalį, skiriamą socialinėms paslaugoms.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Numatoma kooperuoti ir reikiamai naudoti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Savivaldybės biudžeto, socialinių paslaugų įstaigų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kt. finansavimo šaltinių lėšas, remti nevyriausybinę organizacijų, prisidedančių prie socialinių paslaugų plėtos, iniciatyvas.

20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

15 lentelė

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Planuojama ir toliau finansuoti asmenų stacionarios socialinės globos paslaugas psichoneurologinio pobūdžio socialinės globos namuose pagal sudarytas ilgalaikės socialinės globos kompensavimo sutartis	17
Pagal galimybes skirti ilgalaikės socialinės globos paslaugas naujai besikreipiantiems asmenims, kuriems pagal socialinių paslaugų poreikio vertinimą jos priklauso	2

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų planą įgyvendina Socialinės paramos skyrius kartu su kitais Savivaldybės administracijos padaliniais, socialines paslaugas teikiančiomis įstaigomis bei organizacijomis.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų planas bus vertinamas baigiantis kalendoriniams metams kartu su socialinių paslaugų įstaigų vadovais, nevyriausybinių organizacijų atstovais. Vertinimo metu bus aptariamos iškilusios kliūtys planui įgyvendinti, laukiamiems rezultatams pasiekti, bus ieškoma būdų kliūtims šalinti. Įvertinus atliktus darbus, bus remiamasi jų rezultatais planuojant socialines paslaugas kitiems metams. Vykdoma plano priežiūra bus derinama su Savivaldybės strateginiu veiklos planu.

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Pasiekti rezultatai, įgyvendinti tikslai ir uždaviniai bus analizuojami ir tikslinami pasitarimuose, bendruose susirinkimuose bendradarbiaujant su socialinių paslaugų įstaigų vadovais ir darbuotojais, nevyriausybinių organizacijų atstovais.

Vertinant planą, bus analizuojama, ar pasiekti rezultatai, tikslai ir uždaviniai. Jei jie nepasiekti, kokie veiksniai galėjo turėti reikšmės rezultatams. Bus numatomos priemonės juos pašalinti ar sumažinti. Planas bus tikslinamas pagal kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos įgyvendinant socialinių paslaugų planą bei siekiant jo tikslų. Bus stebima, ar tenkinamas socialinių paslaugų poreikis įvairių socialinių grupių asmenims, ar visos plane numatytos priemonės įgyvendintos.

Planas gali būti tikslinamas pagal kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos planui įgyvendinti ir tikslams pasiekti.
